

PRESTEUTDANNELSEN I DE PROTESTANTISKE KIRKER I INDIA

av

NILS BLOCH-HOELL

«Nothing is more important in the long run for the life of the church than the quality of its ministry.»¹ Lesslie Newbigin.

Mange vil synes at biskop Newbigin setter saken på spissen når han hevder at presteutdannelsen i det lange løp er mer viktig for kirkens liv enn noe annet. Jeg er enig med Newbigin. For frukten av en rett presteutdanning er den riktige forkynnelse av Ordet og den rette bruk av sakramentene. Av Ord og sakrament vokser det som er kristent, også i et aktivt lekfolks alminnelige prestedømme. Tanken er ikke ny. Ligger den ikke bak Mesterens egen unike «utdanning» av de 12? Og ble ikke tanken tenkt av kirkefaderen Augustin som av teologi-professoren Luther, av de ukjente grunnleggere av middelalderens skoler og universiteter som av dem som reiste de beskjedne seminarer «Lapponicum» og «Groenlandicum»? Kanskje den levende lutherske kirken på Madagaskar kan tjene som positiv illustrasjon. Den kirken fikk sin presteskole i 1871, etter initiativ av Lars Dahle og H. P. S. Schreuder, bare fire år etter at den første misjonsstasjonen var grunnlagt på Madagaskar.²

Fremsynte misjonærer har gjerne sett det på samme måte som Newbigin. Det er unødvendig å regne dem opp. Jeg nevner bare at fransiskanerne opprettet de første to prestecolleges i India allerede i 1540/41, og at Frans Xavier engasjerte seg aktivt i utdannelsen av indiske prester.³ Det gjelder selvsagt også innenfor evangelisk misjon, noe som om igjen og om igjen kommer frem på internasjonale misjonskonferanser. *Men det er et sørgelig faktum at evangelisk misjon sett under ett har forsømt utdannelsen av prester i de unge kirkene på en like frem skjebnesvanger måte.* Det internasjonale misjonsråds møte

i Tambaram felte for vel 30 år siden en knusende dom over denne svikt: «It is our conviction that the present condition of theological education is one of the greatest weaknesses in the whole Christian enterprise, and that no great improvement can be expected until churches and mission boards pay greater attention to this work, particularly to the need for co-operative and united effort, and contribute more largely in funds and in personnel in order that it may be effectively carried out.»⁴

På Willingen-konferansen fant inderen D. G. Moses å måtte konstatere at rådet fra Tambaram mange steder ikke var fulgt.⁵ Spredt og lokal fremgang har ikke brakt noen radikal forandring. Tyve år etter Tambaram var presteutdannelsen fremdeles et sørgelig kapittel i de unge kirkers liv. Dette kom meget klart frem ved Det internasjonale misjonsråds møte i Ghana i 1957/58. På grunnlag av en komitérapport drøftet man her det påtrennende behov for et mer adekvat utdannet og effektivt presteskap i Asia, Afrika, Latin-Amerika osv. og anbefalte opprettelsen av en stående komité for denne sak. En sådan ble også valgt. Av den 30 mann sterke komité skulle 20 tilhøre en komité for *The Theological Education Fund*, som ble opprettet ved samme anledning.⁶ Hva dette fondet, muliggjort ved donasjoner fra John D. Rockefeller jr., har betydd for presteutdannelsen i de unge kirker, er ikke lett å måle i dag. Men den virksomhet som T.E.F. har øvet, vil på lengre sikt bety en virkelig standardforbedring i de unge kirkenes presteutdanning. Likevel vil jeg hevde at ordene fra Tambaram fremdeles har gyldighet. La meg si det slik: *i presteutdannelsen i de unge kirkene kommer svakhetene ved protestantisk misjon sterkere frem enn på noe annet felt.* Det gjelder også India.

I Afrika har kristen misjon og kirke båret tyngden av undervisningsbyrden helt opp til tiden etter den annen verdenskrig. Det har vært sagt at 90 prosent av alle skoler i Afrika i sin tid ble drevet i kristen regi.⁷ Misjonens innsats på undervisningssektoren i Afrika må sees på bakgrunn av de store forsømmelser som preget de ulike kolonimaktens andel i Afrikas folkeopplysning.

I kulturlandet *India* har den britiske kolonimakt og kirke/misjon fordelt rollene i folkeopplysningen på en helt annen måte. Det anglo-indiske styret gjorde allerede i 1935 begynnelsen til et offentlig skolesystem som med tiden skulle få betydelige dimensjoner.⁸ Også i India har kristen misjon og kirke engasjert seg sterkt i folkeopplysningens tjeneste, men den *relative* innsats har vært langt mindre enn i Afrika. De statistiske opplysninger er ikke éntydige i denne sak. En informasjon fra 1930 går ut på at all misjon/kirke i India den gang sto for nær syv prosent av indiske skoler, mens en annen kilde fra samme tid forutsetter at protestantisk misjon/kirke alene drev ca. seks prosent av det indiske skoleverket.⁹ Uansett hvilken av disse opplysninger som måtte være korrekt, er det tydelig at kirke/misjon i India, tross William Carey's og Alexander Duff's innsats, har spilt en *forholdsvis* mindre rolle på det indiske subkontinent enn i Afrika. Vi må anta at dette har skapt et relativt ugunstig utgangspunkt for presteutdannelsen i India, selv om man her generelt måtte ha noen fordel av det høyere kulturnivå. Det eiendommelige er imidlertid at det later til at den relative kristne andel iallfall i den *høyere* utdanning i India har steget, tross de enorme, og i stor grad vellykte, anstrengelser som det frie India har gjort for å fremme folkeopplysningen.¹⁰ Tross alt er det da ikke India, men Afrika som i den siste rapporten fra Theological Education Fund blir pekt ut som det område «where the shortage of qualified indigenous staff members is particularly acute.»¹¹

Lenge før Tambaram-møtet ga sin uttalelse om utdanning av stedeagne prester, hadde ansvarlige kristne ledere i India arbeidet med saken. Det gjelder særlig fra 1924, da The National Christian Council of India, Burma and Ceylon fikk istand The National Committee on Theological Education. Etter Tambaram-møtet ble det besluttet å foreta en stor undersøkelse av problemet. Denne ble gjennomført over flere år og resulterte i en utførlig monografi av C. W. Ranson fra 1946, 12 år senere fulgt av H. M. Harrison's rapport.¹²

Både Tambaram-møtet og Ranson-rapporten hadde understre-

ket sterkt *nødvendigheten* av et økumenisk samarbeid når det gjaldt presteutdannelsen.¹³ Grunnene til dette var åpenbare. Den akademiske standard ved de fleste teologiske skoler og høyskoler var så lav at oppgaven tydeligvis oversteg de små institusjoners kapasitet med hensyn til teologisk litteratur, bibliotek, forkunnskaper hos de studerende og kvalifikasjoner hos dem som skulle undervise.

En sammenligning med romersk-katolske teologiske høyskoler tyder også på at det er mulig i India å gi en bedre teologisk undervisning med et større antall studenter og et mindre antall seminarer og høyskoler enn hva protestantiske og ortodokse kirker for tiden kan oppvise. I den siste oversikten over protestantiske og ortodokse teologiske seminarer og høyskoler i India (1966) med sikte på ordinær prestedtjeneste er det registrert 35 institusjoner. I tillegg kommer bibelskoler, kateketskoler o. l. Den geografiske fordeling av presteskolene er meget ujevn. Følgende fire sydindiske stater, av Indias 16 stater og 9 unionsterritorier, har 17 av de 35 teologiske skoler og høyskoler: Anhra Pradesh 4, Kerala 3, Madras 7 og Mysore 3. Av de øvrige 18 teologiske institusjoner er 3 i Vest-Bengalen og 3 i Assam. Fordelingen av presteskoler stemmer stort sett overens med kristendommens tallmessige styrke i de ulike stater.¹⁴ De 35 institusjonene rapporterer om 914 «ordinands». Dette betegner forresten en markert stigning i forhold til de tall Ranson-rapporten meddeler. Den gangen regnet man bare med ca. 250 «ordinands».¹⁵ Men av flere grunner skal man være forsiktig med å legge for stor vekt på veksten i tallet på «pretestudenter». For det første er Ranson-rapportens tall unormalt lave fordi de er hentet fra krigsårene, da flere seminarer og høyskoler var stengt eller arbeidet med sviktende økonomi, redusert lærerstab og tidsbetonte rekrutteringsvanskeligheter. For det annet er det ikke helt klart om de to informasjonskilder har nøyaktig samme oppfatning av begrepet «ordinand». 1966-rapporten inkluderer f. eks. Frelsesarmeen, hva Ranson ikke gjør.

Den romersk-katolske kirke i India oppga i 1963 å ha 14 teologiske høyskoler (*Seminaria majora*) med 1112 «pretestu-

denter».¹⁶ Det er grunn til å anta at tallet på teologiske studenter var noe høyere i 1966. Ved de seks ledende katolske teologiske høyskoler som jeg besøkte i India i 1968, hadde rekrutteringen i alle fall vært stigende i de senere år. At romersk-katolsk presteutdannelse har en høyere akademisk gjennomsnittsstandard enn protestantenes, skal jeg komme tilbake til i en artikkel om den katolske kirkes presteutdannelse i India.

Når protestanter og ortodokse i India har atskillig mer enn dobbelt så mange teologiske utdanningsanstalter som romerske katolikker, og likevel færre preste-studerende, da er det en åpenbar konsekvens av den konfesjonelle mangfoldighet hos protestantene. I alt er 16 forskjellige protestantiske og ortodokse konfesjonsgrupper aktive i utdannelse av prester i India. Bak disse står enda flere misjonsselskaper og kirker. Men ikke alle disse gruppene driver sin egen presteskole. Det gjør «bare» elleve konfesjonsgrupper. Noen kirker, eller konfesjoner, utdanner prester bare i samarbeid med andre samfunn. Det gjelder f. eks. et lite samfunn som Plymouth Brethren og en stor konfesjonsgruppe som metodistene. Ikke mindre enn 14 teologiske skoler og høyskoler er åpne for studenter fra mer enn en konfesjon. Blant disse er Andhra Christian Theological College, Luthergiri og Rajohamundry i Andhra Pradesh, som er reist av lutherske misjonærer, blant annet fra The American Lutheran Church. Colleget tar også imot anglikanske, metodist- og baptist-studenter. Noen få grupper eller kirker utdanner bare sine prester ved sine egne anstalter. Det gjelder World Gospel Mission, Frelsesarmeen, Assemblies of God (pinsevenner) og den ortodokse syriske kirke. De lutherske kirker har seks selvstendige presteskoler med tilsammen 95 studenter. Gjennomsnittstallet på studenter ved lutherske institusjoner blir da knapt 16, mens gjennomsnittet for samtlige protestantiske og ortodokse er vel 26. Ved romersk-katolske presteakademier var gjennomsnittstallet på studenter nær 80. Det er ganske klart at det er vanskelig å skape et virkelig teologisk miljø når man har et studenttall på ca. 26, og enda vanskeligere når tallet er nede i 16.

Staben av «teologiske lærere» oppgis å være tallmessig på-

fallende sterk. Ranson-rapporten taler om rundt regnet en lærer for hver 3. student, — fantastisk! Men så er da tallet heller ikke pålitelig. Det dreier seg i et meget stort antall tilfeller om deltidslærere, hvis hovedinnsats ikke har noe med teologisk utdanning å gjøre.¹⁷ Ganske illustrerende er tallene som rapporten fra Theological Education Fund for 1966 anfører for *Santal Theological Seminary* (Benagaria, Santal Parganas, Bihar): Skolen oppgis å ha 8 lærere (staff). Skolens egen 50-årsjubileumsbok fra samme år nevner følgende lærere foruten skolens styrer, misjonsprest Johs. Thoft Krogh (cand. theol.): fem andre heltidsarbeidere, nemlig Mr. Motilal Hasdak, fru Magda Krogh (cand. theol.), Mr. Sagenen Kisleu, søster Margaret D. Budd (Metodistkirken) og Mr. Emmanuel Murmu. Dessuten var det en deltidsarbeider. Staben på 8 er dermed redusert til 6 pluss en timelærer. Av de seks lærerne hadde to full teologisk utdanning og ingen noe i retning av professorkompetanse etter skandinaviske krav.¹⁸ Om innsatsen fra lærernes side er aldri så beundringsverdig, kan det likevel ikke på noen måte bli tale om en fullverdig teologisk utdanning. Problemet er altså ikke først og fremst mangel på lærere ved Indias presteskoler. — T.E.F.-rapporten for 1966 registrerer 268 teologiske lærere ved de 35 presteskolene, og det er gjennomsnittlig nesten en, til dels deltid, lærer for hver 3. student, — utrolig gunstig! Problemet i denne sammenheng er mangel på *kvalifiserte* lærere. De fleste av dem har måttet «ta seg til» oppgaven, ofte på korteste varsel. En vanlig misjonær, kanskje med en høyst ordinær eksamen og uten noen teologisk etterutdanning, er i mange tilfeller satt til lærer eller styrer ved en teologisk skole, i enkelte tilfeller i kortere tid enn en vanlig misjonærperiode.¹⁹ Om slike lærere strever seg fordervet, vil likevel undervisningen bli tilfellig, interimspreget og mangle teologisk standard.

Jeg har trukket frem et eksempel fra en luthersk presteskole, men jevnt over står de lutherske presteskolene relativt gunstig. De har en tallmessig sterkere lærerstab enn gjennomsnittet, og de misjonsprester som er knyttet til skolene, har selv en solid teologisk utdanning. Til sammenligning skal jeg

nevne en annen presteskole som jeg, i likhet med Santal Theological Seminary, har besøkt, nemlig *Southern Asia Bible College* (Bangalore). Den drives av The Assemblies of God, en indisk avlegger av det store amerikanske pinsesamfunn med samme navn. Denne presteskolen, som frem til 1966 het Southern Asia Bible Institute, oppga i det året å ha en lærerstab på 12. Alle viste seg å være deltidsarbeidere. Colleget fører frem til to grader, nemlig Certificate in Theology og Graduate in Theology, henholdsvis ved tre-årige og fire-årige kurs. Jeg har selv kunnet konstatere at en vanlig foreleser ved dette colleget har ringere teologiske kunnskaper og innsikt enn en gjennomsnitts norsk teologisk kandidat, og at hans håndbibliotek var langt mindre innholdsrikt. Riktignok fantes der et collegebibliotek på ca. 5000 bind, men en relativt liten del av disse var hva vi ville kalle teologisk faglitteratur. At hver student må arbeide manuelt på colleget en times tid hver dag, er sikkert sundt, og tar neppe for meget bort av studietiden. Det er uten tvil også nyttig for studentene at begge kurs inkluderer to semestre engelsk grammatikk og litteratur med tilsammen ti timer ukentlig, og videre kurs i hindi, hygiene og musikk.²⁰ Men når man på det tre-årige kurset tar vekk timene i allmendannende fag, blir det lite igjen for teologien. Undervisningen er i virkeligheten stort sett på bibelskolenivå. Det som skiller den ut, er at det i det fire-årige kurset er adgang til å følge et grunnkurs i nytestamentlig-gresk, 4 timer i uken over 2 semestre og et ett-semester kurs med to timer ukentlig hvor gresk-kunnskapene anvendes.²¹

Vi har antydnet at den teologiske utdannelse i India ikke bare er hemmet av mangel på kvalifiserte lærerkrefter og det at disse er spredt over et uforholdsmessig stort antall små teologiske skoler, men at en avgjørende hindring for å heve standarden også er manglende forkunnskaper hos studentene. Både Santal Theological Seminary og Southern Asia Bible College krever ti års skolegang som «Entrance Requirements», det vil si eksamen fra secondary school. For å kunne ta Licentiate in Theology kreves ytterligere ett års «forskole» ved Santal

Theological Seminary. Den som har en B.A.-grad, kan gjennomgå Southern Asia Bible College's kurs for Graduate in Theology på to år. Av de 914 teologiske studenter i India i 1966 hadde ca. 260 ti eller færre års skolegang før studiet.

Presteutdannelsen i India foregår i tre forskjellige slags institusjoner:

A. *Tilfeldige kurs* av varierende lengde. De settes i gang etter vekslende behov. Disse er ikke registrert i T.E.F. Directory fra 1966.

B. *Teologiske skoler* av varierende standard. Undervisningsmedium er det lokale språk, av og til med engelsk som hjelpespråk. Disse skolene gir forskjellige grader, fra «certificate» uten nærmere bestemmelse og til L. Th., Licentiate in Theology. Kravene til forkunnskaper er gjerne tilsvarende high school eksamen, eller secondary school eksamen. Kursene frem til lisensiatgraden, som ikke tilsvare teologisk embetseksamen, tar gjerne tre år. Harrison-rapporten fra 1958 registrerte 29 slike skoler, hvorav 15 var tilknyttet (affiliated) Serampore College.²² «Tilknytningen» består i at kursene legges opp etter kravene ved Serampore College, og at eksamensbesvarelsene sendes til Serampore til bedømmelse. Ikke alle deleksamener behøver å avlegges i Serampore. Det kan nevnes at Santal Theological Seminary, som er tilknyttet Serampore, fikk sine første tre lisensiat i 1966, 50 år etter skolens grunnleggelse.²³

C. *Teologiske høyskoler* eller *colleges*. De gir den høyeste teologiske utdanning som det protestantiske India kan tilby. Undervisningssproget er engelsk, og undervisningen er til dels basert på gresk (som er obligatorisk for B.D.-studenter). Ranson-rapporten omtaler 5 teologiske høyskoler, Harrison-rapporten 6 og T.E.F. Directory fra 1966 registrerer 8 høyskoler, nemlig Bishop's College i Calcutta, Gurukul Lutheran Theological College and Research Institute i Madras, Leonard Theological College i Jabalpur, Orthodox Theological Seminary i Kotlayam, Raniapatnam Baptist Theological Seminary, Serampore College, Union Biblical Seminary i Yeotinal og United Theological Col-

lege i Bangalore. Fire av disse besøkte jeg i 1968, og jeg skal kort omtale disse.

Den viktigste protestantiske teologiske høyskole i India er *Serampore College*, grunnlagt av Carey, Marshman og Ward i 1818 og utstyrt med universitetsstatus av Fredrik VI av Danmark i 1827. Colleget ble reorganisert i 1910 og 1918. Bachelor of Divinity (B.D.) graden ble gitt første gang i 1915. Serampore College ligger vakkert til ved en sideelv til Ganges, bare halvannen mil fra Calcutta, og er tilknyttet Calcutta universitet. Serampore hadde i 1968 ca. 1200 studenter. De fleste var hinduer, og bare 28 studerte teologi. T.E.F. Directory 1966 oppgir en lærerstab på 12, men årsberetningen for 1966/67 forteller at en av disse hadde permisjon, seks var i heltidstjeneste, og tre var timelærere. Til dette kommer bibliotekarer og andre funksjonærer.²⁴

Serampore har gamle og staselige bygninger, et utmerket bibliotek, med 2000 bind fra Carey Library som kjerne, og en nyervervelse på 7–800 bind for året 1966/67. Serampore har en høyt kvalifisert lærerstab. Flere av dem har studert ved kjente europeiske universiteter, særlig i England, men i 1968 hadde bare en av dem, S. J. Samartha, som er dekanus og «principal» for hele Serampore College, en doktorgrad. Studenturo med streiker og demonstrasjoner var merkbar også i Serampore, og ved mitt besøk der i januar 1968 var et av vinduene i dr. Samarthas kontor slått i stykker. Mens grunnleggerne av Serampore var baptister, er det i dag, som i mange år bakover i tiden, åpent for studenter fra alle evangeliske samfunn.

Mange anglikanske teologer i India får i dag sin utdannelse ved interkonfesjonelle teologiske skoler og høyskoler. Men den anglikanske kirkes egen teologiske høyskole i India er *Bishop's College* i Calcutta, grunnlagt i 1820. Bishop's College tilbyr et diplomkurs og et B.D.-kurs, begge tre-årige. Det er uoverensstemmelse mellom oppgavene i T.E.F. Directory 1966 og Collegets egne trykksaker. Den første oppgir 12 B.D. studerende og 25 diplomstuderende, mens de siste kildene fører opp i alt 18 studenter og opplyser at alle studenter må bo i colleget og

at det bare er plass til 25 ugifte og 5 gifte studenter.²⁵ Bishop's College hadde i 1968 en lærerstab på fire, hvorav to med doktorgrad. Dekanus (principal) var inntil sommeren 1968 Emani Sambayya. Han var tidligere hindu av brahman-kasten og hadde, som han sa, «byttet ut avgudene med den levende Gud». For Sambayya var Kraemers «discontinuity-prinsipp» det eneste holdbare. Han hadde bl. a. studert i Cambridge og var sterkt preget av bishop Gore's kirkesyn. Blant de bøker han anbefalte studentene å lese, var nettopp Charles Gore's, foruten Aulén, Bri-lioth og Cullmann. Biblioteket var forøvrig vel utstyrt, blant annet med Karl Barths samlede verker. Men frem for alt understreket Sambayya fromhetslivet og prestens omsorg for sjelene som «an exacting, awesome responsibility». «Worldliness in a priest is disastrous». «Christification» er løsenet. Derfor ser den daglige timeplanen slik ut: 5,30 a.m. Mattins, 6,00 a.m. Meditation, 6,25 a.m. Holy Communion, 7,15 a.m. Breakfast, 8,00–9,45 a.m. Study, 9,45–11,45 a.m. Lectures, 12 noon Intercessions, 12,15 p.m. Lunch, 2,00–4,00 p.m. Lectures, 4,00–6,30 p.m. Tea and Recreation (bl. a. bordtennis, volleyball og cricket), 6,30 p.m. Evensong, 7,00 p.m. Supper, 7,45–8,45 p.m. Study, 9,00 p.m. Compline.²⁶ I det hele spiller det felles gudstjenestlige liv en ganske annerledes fremtredende rolle i indiske teologiske studenters liv, både protestantiske og katolske, enn i det protestantiske Skandinavia og Tyskland.

The Gurukul Lutheran Theological College and Research Institute in Madras ble grunnlagt i 1953, men eksisterte fra 1911 som vanlig presteskole under navnet Gurukul Lutheran Theological School.²⁷ Høyskolen utdanner prester for Tamil Evangelical Lutheran Church (svensk og tysk misjon). I den nåværende lærerstab på 7 er det en tysker, H. Grafeg, og en amerikaner, J. A. Bergquist. De øvrige er indere, to av dem med doktorgrad. Blant tidligere professorer er svensken S. Estborn og tyskeren Hans-Werner Gensichen, nå professor i Heidelberg. Begge disse foreleste forresten i kirkehistorie, konfeksjonskunnskap og økumenikk. Undervisningen ligger på et høyt plan, og studentene var i stand til å delta i teologiske samtaler.

Men det var få studenter: to tok sikte på M. Th., to på Research-diplom og ti på B.D. Det var altså to studenter for hver professor. Forslag om sammenslutning med det interkonfesjonelle United Theological College i Bangalore har hittil vært avvist av Gurukul.

Avstanden fra den fuktig-hete havnebyen Madras, Indias tredje største by, og til «Indias have», Bangalore, er bare ca. 300 km. Men klimaforskjellen er påfallende. Fjellslettebyen Bangalore har på grunn av sitt sunne klima trukket til seg en rekke undervisningsanstalter, blant dem *The United Theological College*. Dette ble grunnlagt i 1910 under navnet The United Theological College of South India and Ceylon og ble (og blir) underholdt av London Missionary Society og andre, bl. a. engelske metodister, skotske presbyterianere, danske lutheranere og, fra 1960, sveitsiske reformerte. Colleget er tilknyttet Serampore for dem som vil ta B.D. Colleget har en stor og fin eiendom med til dels moderne og praktiske bygg. Det var i 1968 15 heltids- og 4 deltidslærere. Av disse var fire professorer, hvorav tre med doktorgrad, blant dem Kaj Baagø (som fratrådte samme år). Biblioteket er ypperlig, med ca. 21 000 bind og ca. 100 løpende tidsskrifter. Her er det mulig å drive forskning. På den tid jeg var der, benyttet blant andre en dr. philos. fra Australia, en dr. theol. fra Tyskland og en hollandsk fransiskaner seg av dette. Men studentmassen er beskjedent også her. I 1967 var det 64 innskrevne studenter, hvorav 53 tok sikte på prestatetjeneste. Dette var rekordtall. Ti forskjellige nasjoner, 16 sprog og 14 kirker var representert. Økumenikken gjør seg gjeldende også i forelesningsplanen, både innenfor kirkehistorien og i systematisk teologi. Misjonsvitenskapen er derimot henvist til den valgfrie avdelingen.²⁸

Ikke alle forelesere i U.T.C. i Bangalore har samme standard, men generelt ligger undervisningen på et høyt nivå. Det viktigste i denne sammenheng er uten tvil de samme strenge krav til forkunnskaper for studentene som ved Serampore. Ingen kan komme inn på B.D.-kurset uten Matriculation Examination, som noenlunde svarer til vår examen artium. De som

har en universitetseksamen, B.A. eller B.Sc., tar B.D.-kurset på tre år. De som bare har «*Matric*», må gjennomgå et års «*Preliminary Course*», som er vesentlig allmendannende, bl. a. engelskundervisning. Men *alle* som melder seg til et B.D.-kurs, må først bestå en opptagelsesprøve. Av 20 som meldte seg til prøven i 1966, besto de 15. Av de 9 B.D.-studentene, besto 7 eksamen.

The United Theological College i Bangalore er en uhyre interessant insitusjon. For meg ser det ut til at det teologiske sentrum for de protestantiske kirker i India gradvis flyttes over fra Serampore til Bangalore. På begge steder finner man noe av et teologisk miljø. Principal for Serampore, S. J. Samartha, er således hovedredaktør for *The Indian Journal of Theology*. Og på begge steder preger økumenikken lærerstab og studenter. Men det ser ut til at *initiativet* ligger i Bangalore. Ved U.T.C. i Bangalore utgis ikke bare et studentpreget Magazine, men også — fra 1967 — et virkelig tidsskrift: *Bangalore Theological Forum*.²⁹

I Bangalore arrangeres «*Refresher Courses*» for prester, og man har et eget «*Department of Lay Training*». Ved et av kursene her, høsten 1966, deltok 40 stykker. Temaet var «*Communicating the Christian Faith to teenagers*». Og man har ikke bare et «*Department of Research and Post-Graduate Studies*», men også et senter for videregående studium av religion og samfunn. Det siste samarbeider med collegets nærmeste nabo, *The Christian Institute for the Study of Religion and Society*, hvor den nye formann i sentralkomitéen i Kirkenes Verdensråd, M. M. Thomas, er leder.³⁰ Endelig nevner jeg at det i Bangalore samarbeides med romerske katolikker i kurs og seminarøvelser i en utstrekning som det ikke er noen parallell til noe annet sted i India.

Generelt sett må man si at selv den teologiske utdannelse i India som fører frem til B.D.-graden, ikke er på høyde med tysk og skandinavisk standard. Strukturen er lik det engelsk-amerikanske mønster, men når ikke opp til gjennomsnittsstandard i USA/England. En virkelig stedegen teologi er det bare

ansatser til. Undervisningen ved de fire teologiske høyskoler som jeg besøkte, er likevel ikke en blott og bar kopi av de vestlige modeller i forkortet utgave. Selv ved Bishop's College i Calcutta, som i stor grad er preget av konservative engelske forbilder, inntar studiet av Indias religioner en viktig plass. Det samme er tilfelle med andre høyskoler i India som fører frem til B.D. Men bare mellom 15 og 20 prosent av Indias teologiske studenter kommer frem til en B.D.-grad. Med andre ord: selv etter den markante fremgang i indisk presteutdannelse i de siste tyve år, er 80 til 85 prosent av de nyordinerte protestantiske prester i India ikke egentlig teologisk utdannet. Hvordan skal man så kunne vente at det skal skapes en stedegen teologi?

Mangelen på stedegen teologi har også andre årsaker enn en dårlig grunnutdannelse. Både katolske og protestantiske teologer i India, europeere, amerikanere og indere, har forsikret meg at indere gjør det bra når de tar sine eksamener ved utenlandske universiteter. Men det hevdes også at de er lite motivert for forskning. Har en inder tatt sin grad, så vil han vanligvis yte lite eller intet av forskning. Her må jeg innvende at dette også kan skyldes manglende anledning. Når f. eks. rektor ved Bishop's College har hatt 13 undervisningstimer i uken og de andre lærerne der 17 timer, da har man ikke lov å vente noen vitenskapelig produksjon.

Konklusjon: Skyld hviler på «de gamle kirker». Misjonæren skulle gjøre det *egentlige* arbeidet både når det gjaldt administrasjonen, opplæring og sjelevinnertjeneste. Inderne skulle være medarbeidere. Ytterst få misjonærer reiste ut for å bli preste-lærere. Penger har vi kunnet sende, men teologiske professorer? Langvarige prioriteringssynder er årsaken til at det India som snart kan bli stengt for misjon, ikke er teologisk selvhjulpent. Utdannelse av stedegne prester har vært en liten post på misjonsselskapenes budsjetter.

Utviklingen er nå kommet så langt at kirkene i India selv må rette opp det som er skjevt. *De* må koordinere og rasjonalisere.³¹ *De* må kreve at *alle* teologiske studenter behersker engelsk, hvilket nå er meget langt fra tilfelle. Ved to av de preste-

skoler jeg besøkte, Santalkirkens i Benagaria og The United Theological College i Boona, måtte studentene få tolket en forelesning på engelsk. Det de har adgang til av teologisk litteratur, begrenser seg da til et bitte lite utvalg av foreldet, ofte også annenrangs litteratur.

De må kreve bedre førutdannelse for teologiske studenter og etterutdannelse for prester. *De* må oversette kirkens teologiske felleseie og skape stedegen teologi.

Vi skulle dele og sende, menn og midler førsteprioritert for presteutdannelse. Hvorfor ikke låne ut høyt kvalifiserte teologer som gjesteforelesere for fra ett til fem år? Den linje som The Theological Education Fund har fulgt, må også bli de vestlige kirkers og misjoners: støtte til teologiske felleskurs og til nye teologiske forsknings- og utdannelsesfremstøt, stipendier til videregående studenter og professorer og store gaver til bibliotek.

Til slutt: Den forsømte dimensjon i indisk presteutdannelse: Misjonsdimensjonen — må bli det kristosentriske tyngdepunkt for teologi og fromhetsliv.

NOTER

¹ *Lesslie Newbigin* i Survey of the Training of the Ministry in the Middel East, Report by Douglas Webster. W.C.C. Commission on World Mission and Evangelism, Geneva 1962, s. 5.

² *Ludvig Munthe*, Misjonæren Lars Dahle. Arbeidet med presteutdanning og gudstenesteordning på Madagaskar, Oslo 1968, s. 11.

³ *Georg M. Anathil*, Theological Formation in India, Poona, India 1966, s. 15 f.

⁴ The Life of the Church International Missionary Council Meeting at Tambaram, Madras. December 12th to 29th, 1938, *The Tambaram Series IV*, Lond. 1939, s. 211.

⁵ *Bengt Sundkler* (ed.), Kristi kyrkas missionsoppdrag. Willingen-Konferensen 1952 (Särtryck Sv. M.), Uppsala 1952, s. 20 og s. 9; jfr. *Norman Goodall* (ed.), Missions under the Cross. Adresses delivered at the Enlarged Meeting of Committee of the International Missionary Council at Willingen, in Germany 1952; with Statements issued by the Meeting, Lond, 1953, s. 197 f. hvor det fremgår at det i enkelte områder har vært noen fremgang m.h.t. presteutdannelsen i de unge kirkene.

⁶ *Minutes of the Assembly of the International Missionary Council. Ghana.* December 28th 1957 to January 8th 1958, Lond. 1958, s. 52 ff.

⁷ *Kenneth Scott Latourette, A History of the Expansion of Christianity*, VII. N.Y./Lond. 1945, s. 250; *Ingolf Edward Hodne, Idet dere lærer dem*, Stavgr. 1965, s. 25.

⁸ *Knut B. Westman/Harald von Sicard, Den kristna missionens historia*, Stockh. 1960, s. 225; jfr. *Humayun Kabir, Education in India*, Lond. 1961, s. 1–9; *India. A Reference Annual 1967*. Compiled by The Research and Reference Division, Ministry of Information and Broadcasting Government of India, Dehli 1967, s. 62.

⁹ Latourette o.a. s. 295; jfr. *Axel Malmström, Evangeliet til Alverden I*, Københ. 1948, s. 507.

¹⁰ *Richard D. N. Dickinson, Reflections on Christian Higher Education in India*, Intern. Rev. of Missions 1967 s. 478 meddeler at det er 130 kristne universitetsnivå-colleges i India, hvorav 78 rom.-kat., 45 prot. og 7 ortodokse og at ca. 10 prosent av College-elever i India går i kristne colleges. — I 1920 kunne ca. ti prosent av indiske menn og ca. en prosent av indiske kvinner lese og skrive. I 1941 var tallene 18 og 5 prosent, *Tor Fr. Rasmussen* (ed.), *India. Kultur og Samfunn*, Oslo 1963, s. 121 f., 210 f. Lesekyndigheten steg fra 18,3 prosent av befolkningen i 1951 til ca. 24 prosent; 1961, o.a. *India. A Reference Annual 1967* s. 7, 62, *Humayun Kabir* o.a. s. 1–9.

¹¹ *Aid to Theological Education. Africa. Asia. Latin America. A Report from the Theological Education Fund 1965–67*, Lond. 1968, s. 3.

¹² *C. W. Ransom, The Christian Minister in India. His Vocation and Training. A Study based on a Survey of Theological Education by The National Christian Council*, Lond. (u.å.) 1946, s. 17 ff; *H. M. Harrison, Theological Education in India* (A Report), 2nd ed., Nagpur, (1958) 1960.

¹³ *Ransom* o.a. s. 166 ff.

¹⁴ Her og i det flg., hvor ikke annet er angitt, bygger jeg på *Directory. Theological Schools in Africa, Asia, The Caribbean, Latin America and The South Pacific*. August, 1966. (Stensilert.) Theological Education Fund, N.Y., s. 15 ff.

¹⁵ *Ransom* o.a. s. 130.

¹⁶ *Sacra Congreg. De Seminariis Et Studiorum Universitatibus, Seminaria Ecclesiae Catholicae*, (Citta del Vaticano) 1963, s. 961.

¹⁷ *Ransom* o.a. s. 130. Harrison-rapporten opererer med høyere tall. *H. M. Harrison, Theological Education in India*, Nagpur 1960, s. 19 ff.

¹⁸ *Santal Theological Seminary. Fiftieth Anniversary. 1916–1966*. Benagaria, Bihar 1966, s. 123 ff.

¹⁹ O.a. *Santal Theol. Sem.*, s. 123 f., hvorav fremgår at skolens styrere hadde en gjennomsnittlig tjenestetid på vel 6 år og de andre heltidslærere gjennomsnittlig vel 3 år.

²⁰ *Southern Asia Bible College Prospectus, Bangalore* u.å. (1968), s. 5 f., 15 f.

²¹ S.s.s. 11.

²² *Anathil* o.a. s. 190.

²³ O.a. Santal Theol. Sem. s. 117, Den ene av disse lisensiatene gjorde det meget godt.

²⁴ Serampore College Annual Report 1966/67. Calcutta u.å. s. 18, jfr. Serampore College Theology Department, Prospectus.

²⁵ The Chronicle of Bishop's College, Calcutta, Christmas 1967, omslaget s. 2, Bishop's College, Calcutta, Prospectus s. 12.

²⁶ O.a. Chronicle s. 7 ff og Prospectus s. 4.

²⁷ Ranson o.a. s. 127, *Gurukul Tenth Anniversary*. Refresher Course October 1963 Madras u.å. s. 1 ff., *The Gospel for India*, Tenth Anniversary of the Gurukul Lutheran Theological College and Research Institute. Refreshes Course on The Sacrament of the Lord's Supper. October 1965, Madras 1966, s. III.

²⁸ The United Theological College, Bangalore, The Second Annual Festival Souvenir and Annual Report 1966–1967, Bangalore 1967, s. 40; The United Theological College, Bangalore Year Book 1967–68; The United Theological College, Bangalore Prospectus July 1967, Bangalore 1967, s. 1 ff.; United Theological College Magazine, Bangalore, Des. 1967, s. 6 f., 37 ff.

²⁹ Tidsskriftet utgis av lærere og studenter ved U.T.C. i Bangalore. *Indian Church History Review* utgis av The Church History Association of India (fra 1967). Her er både teologer fra Serampore, Gurukul og Bangalore aktive. Tidsskriftet støttes av Theol. Ed. Fund.

³⁰ O.a. The United Theol. College Annual Report 1966–67 s. 40 ff.

³¹ The United Theol. College of Western India, Poona er et skoleeksempel på hvordan det ikke bør være. Ved mitt besøk der i 1968 var det 7 lærere, og to studenter som tok sikte på prestatjeneste pluss noen studenter som fulgte kortere kurs. Biblioteket har en ynkelig samling foreldet litteratur.